

INTERESSANTE PRAKTIJKINFO DANKZIJ PROJECTEN

Veepeiler Varken is 8 jaar actief. In het vorige nummer gaven we een overzicht over de tweedelijnsdiergeneeskunde. In dit artikel beschrijven we welke projecten al zijn uitgevoerd en welke er nog op stapel staan. – *Ellen de Jong, Veepeiler Varken - DGZ*

Het programma Veepeiler Varken steunt op 2 grote pijlers, namelijk het verlenen van tweedelijnsadvies op varkensbedrijven met een specifiek diergezondheidsprobleem (zie *Management&Techniek 4* van 21 februari), maar ook de praktijkgerichte onderzoeksprojecten. Met deze kleinere projecten tracht men kort op de bal te spelen en *hot topics* uit het veld nader te onderzoeken. In dit artikel duiken we even terug in het verleden. We halen de interessantste afgesloten projecten nog eens boven. Ook kijken we alvast even vooruit naar de projecten die recent gestart zijn.

Projecten over de jaren heen

Sinds 2006 zijn ongeveer 40 projecten opgestart. De onderwerpen van die projecten variëren van onderzoeken naar virale en bacteriële pathogenen, over de invloed van meerwekensystemen op de

diergezondheid tot alternatieven voor onverdoofd chirurgisch castreren en het effect van perorale ijzertoediening bij biggen. Een overzicht van enkele uitgevoerde projecten met hun interessantste bevindingen wordt hier weergegeven.

Oorzaken van zeugensterfte In een van de eerste projecten voerde men onderzoek uit naar verhoogde acute zeugensterfte, een fenomeen waar sommige bedrijven ook vandaag nog steeds mee te kampen hebben. Dit onderzoek toonde aan dat verplaatsingen van buikorganen de voornaamste doodsoorzaak was (36%),

.....
Met praktijkgerichte
onderzoeksprojecten tracht
men kort op de bal te spelen.
.....

gevolgd door afwijkingen aan het urinen voortplantingsstelsel ten gevolge van problemen rond het werpen en urineweginfecties (21%). In 16% van de gevallen kon geen sluitende diagnose worden gesteld.

Prevalentie van subklinische urineweginfecties Door dit toch wel hoge percentage aan sterftes door urineweginfecties, drong zich een onderzoek op naar de prevalentie van het voorkomen van subklinische urineweginfecties bij klinisch gezonde drachtige zeugen. Op basis van kiemtellingen bleek in deze studie een kleine 20% van de drachtige zeugen aan een (subklinische) urineweginfectie te lijden. Op basis van de aanwezigheid van nitriet was dit slechts bij 10% het geval. Dit kan verklaard worden doordat niet alle bacteriën die verantwoordelijk zijn voor urineweginfecties steeds nitriet produceren. Daarom

kan het gebruik van de striptest enkel in combinatie met een bacteriologisch onderzoek een juiste prevalentie weergeven van de aandoening.

Er werd geen verschil waargenomen tussen zeugen die continu water tot hun beschikking hadden en zeugen die beperkt werden in wateropname.

Slachthuisbevindingen bij reforme zeugen Onderzoek naar afwijkingen aan het geslachtsstelsel van afgevoerde zeugen in het slachthuis toonde aan dat in meer dan 75% van de gevallen met het blote oog niets te zien was en een kleine 20% vertoonde etter in de baarmoeder. Als men naar de reden van afvoer keek in vergelijking met de bevindingen aan de slachtlijn, dan merkte men wel wat tegenstrijdigheden op. Zo werden er foeti gevonden in zeugen die waren afgevoerd omdat ze niet drachtig raakten en werden zeugen die geen berigheid vertoonden afgevoerd met volop cyclerende eierstokken! Het is dus belangrijk een correcte zeugenboekhouding bij te houden en regelmatig te overleggen met de bedrijfsdierenarts.

Gezondheidsbonus Met de opkomst van de meerwekensystemen voerde Veepeiler onderzoek naar een gezondheidsbonus bij overgang van een conventioneel week naar een meerwekensysteem. Uit dit project konden we concluderen dat de overstap naar een vier- of vijfwekensysteem vanuit gezondheidsstandpunt geen onverstandige keuze is, gezien de globale gezondheid ten gevolge van het meer

gestructureerd werken en de duidelijk gescheiden leeftijdsgroepen er sterk op vooruitging. Ook arbeidstechnisch bleek er een duidelijke tijdsbesparing te zijn, wat in combinatie met een optimalisatie van de infrastructuurbenutting tot een verbetering van het financiële plaatje kon leiden.

Perorale ijzertoeiening Toen er ijzer op de markt kwam dat men via het drinkwater aan de biggen kan geven, wilde men vanuit het veld wel eens weten wat het effect van deze perorale ijzertoeiening bij biggen op gezondheid en productiviteit zou zijn. In deze studie werd er geen verschil gedetecteerd in productie-resultaten tussen perorale en intramusculaire toediening van ijzer. Een voordeel van de orale supplementatie kan de vermindering van stress zijn. Een nadeel is de mogelijke verspreiding van pathogene micro-organismen tussen de verschillende worpen, daar er telkens in het biggenest moet worden gestapt om de bakjes te verversen en te vullen.

Clostridium in kraamstal en speen-diarree Onderzoek naar slepende diarreeproblemen bij de biggen in de kraamstal toonde aan dat voornamelijk *Clostridium perfringens* type A en *E. coli* aanwezig waren bij deze dieren. Naast type A is ook type C belangrijk bij het varken, maar het was in dit onderzoek niet duidelijk in hoeverre type C minder voorkwam, of dat het symptomenbeeld zo herkenbaar was voor de dierenarts, dat deze dieren niet aangeboden werden voor

verder onderzoek. In 35% van de gevallen bleken de biggen ook besmet te zijn met het rotavirus.

Na de diarreeproblemen in de kraamstal, werd een onderzoek uitgevoerd naar de pathogenen die een rol spelen bij speen-diarree. Hieruit bleek dat vooral bepaalde *E. coli*'s (57%), die specifieke eigenschappen hebben om schade aan de darmwand te veroorzaken, aan de basis lagen van de problemen. Verder werd eveneens frequent salmonella (17%) en brachyspira (17%) teruggevonden, alsook – net zoals bij de biggen in de kraamstal – het rotavirus (15%).

Een blik op de toekomst

In de loop van het jaar hopen we jullie wat meer informatie te geven van verschillende projecten die onlangs of bijna afgelopen zijn. Zo was er het abortusprotocol bij zeugen, een project rond biggen met een laag geboortegewicht en de energiesupplementatie daaromtrent, de vrachtwagenbemonstering, de slachthuisstaalnames bij vleesvarkens ...

Recent werd een nieuw Veepeilerproject opgestart rond PRRS. In het eerste onderdeel van dit project worden op een twintigtal varkensbedrijven verschillende leeftijdsgroepen bemonsterd om na te gaan wanneer infectie met PRRSv precies plaatsvindt. In een tweede luikje van dit project zullen we op 5 bedrijven proberen om, met behulp van een strenge bioveiligheid en tijdelijke vaccinatie bij de biggen, PRRSv-vrije gespeende biggen te verkrijgen en ze ook vrij te houden.

In het kader van dit project is Veepeiler Varken trouwens nog op zoek naar bedrijven. Werk je met een meerwekensysteem, waarbij jouw leeftijdsgroepen strikt gescheiden zijn? Fok je je geltjes zelf? Worden je biggen niet tegen PRRS gevaccineerd en ben je bereid om mee te werken aan het project? Dan zijn we misschien wel op zoek naar jou! Geef ons dus gerust een seintje. ■

Als je vragen hebt over of geïnteresseerd bent in één van de projecten van Veepeiler Varken, dan kan je altijd terecht bij de Veepeilerdierenarts van DGZ op tel. 078 05 05 23 of via e-mail ellen.dejong@dgz.be.

In het PRRS-project neemt men speekselstalen met kauftouwen. Eén touw per hok van 10 tot 12 dieren wordt op schouderhoogte van de varkens opgehangen. Door de nieuwsgierige aard van de varkens duurt het niet lang vooraleer ze op de touwen beginnen te knabbelen.